

Laki

Saavutettavuuskirjasto Celian palveluista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lukemisesteisten kirjastopalvelut

Kansallisarkisto valmistaa, välittää ja lainaa saavutettavaa kirjastoaineistoa ja oppimateriaalia näkövammaisten ja muiden tekijänoikeuslain (404/1961) 17 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen lukemisesteisten käyttöön, neuvoo aineistojen ja palvelujen käytössä, ylläpitää ja kehittää lukemisesteisille tarkoitettua kirjastokokoelmaa ja muuta sisältötarjontaa sekä toimii näkövammaisten ja muiden lukemisesteisten henkilöiden kirjastopalvelujen ja saavutettavan julkaisemisen asiantuntijana (*Saavutettavuuskirjasto Celian palvelut*).

Aineistojen välitys- ja lainauspalvelu sekä neuvonta ovat asiakkaille maksuttomia.

Kansallisarkisto toimii tässä laissa tarkoitettujen palveluiden järjestämisessä yhteistyössä yleisten kirjastojen, muiden kirjastojen, oppilaitosten ja korkeakoulujen sekä tarvittaessa muiden yhteisöjen kanssa.

2 §

Käytösäännöt

Kansallisarkisto antaa Saavutettavuuskirjasto Celian aineistojen lainaamista, käyttöä, palauttamista sekä käyttö- ja lainauskieltoa koskevat käytösäännöt, joita asiakkaiden tulee noudattaa.

3 §

Käyttö- ja lainauskielto

Kansallisarkisto voi rajoittaa määrääjäksi asiakkaan oikeuttaa käyttää Saavutettavuuskirjasto Celian aineistoja, jos asiakas on luovuttanut samaansa aineistoa muille henkilöille tai mahdollistanut muille henkilöille pääsyn aineistoon. Kansallisarkisto voi rajoittaa määrääjäksi asiakkaan oikeutta lainata aineistoja, jos asiakas kadottaa tai vahingoittaa aineistoa toistuvasti. Käyttö- tai lainauskielto voi olla voimassa enintään 30 päivää.

Asiakas ei myöskään saa lainata aineistoja, jos hän ei ole palauttanut aiemmin lainaamiaan aineistoja käytösäännöissä ilmenevässä määräajassa taikka korvannut kadonnutta tai vahingoittunutta aineistoa. Vahingoittuneesta tai kadonneesta aineistosta perittävän korvauksen suorittamatta jättäminen ei kuitenkaan johda lainauskieltoon, jos lainauskiellon asettaminen olisi olosuhteet huomioon ottaen kohtuutonta. Lainauskielto päättyy välittömästi, kun aineisto on palautettu tai korvattu Kansallisarkistolle.

4 §

Muutoksenhaku

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

5 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Naantalissa ja Helsingissä 4.7.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Opetusministeri Anders Adlercreutz